

ACHTERGROND

De kunst van het R(h)eiderland

Bewoners van het gebied tussen Winschoten en Leer zijn allemaal Reiderlanders. Wat hen bindt en wat hen onderscheidt is het thema van de kunstmanifestatie *Rheiderland/Reiderland, das geschaffene Land*.

MAAIKE TRIMBACH

Ostfriesen? Nou nee, de inwoners van het Duitse Weener en omgeving voelen zich Reiderlanders. Een gebied dat zich uitstrekt over de Nederlands-Duitse grens, al ontbreekt aan deze kant de H in de naam. *Rheiderland/Reiderland, das geschaffene Land* (het geschapen land) is de naam van de Duits-Nederlandse kunstmanifestatie die vanaf donderdag in Weener wordt gehouden.

Het project is georganiseerd door Wilma Mencke. De galeriehoudster woont afwisselend in Groningen en in Weener (pakweg 14 kilometer over de grens bij Bad Nieuweschans). Daar heeft ze aan de haven het Hasenkabinnett, een galerie in het teken van de haas. Een keer in de twee jaar organiseert ze grote grensoverschrijdende kunstprojecten.

Mencke hield eerder de kunstmanifestaties *Typisch Deutsch - Typisch Niederländisch*. In de huizen rond de pittoreske haven van Weener exposeerden Nederlandse en Duitse kunstenaars hun visie op typisch Duitse en typisch Nederlandse kenmerken. Later was hetzelfde werk te zien in Appingedam. „Het exposeren in huizen was heel leuk, maar ook heel intensief”, zegt Mencke. „Voor mij, om deelnemers te werven en kunstenaars en bewoners aan elkaar te koppelen. Maar zeker ook voor de bewoners. De manifestatie mocht maximaal een weekend duren, omdat het anders voor de bewoners te lastig werd om steeds bezoekers over de vloer te hebben.”

Voor haar huidige zomerproject wilde Mencke eigenlijk inzoomen op Ost-Friesland. „Maar toen bleek dat de bewoners van Weener en omgeving zich in de eerste plaats Reiderlanders voelen. Daarom heb ik nog verder ingezoomd, naar alleen dit stukje grensstreek. Nadat ik had besloten dat Rheiderland het thema was, was de stap naar de gemeente Oldambt – waarin het Nederlandse Reiderland ligt – snel gemaakt.”

Ze werkt in dit project samen met Thea Gielleit, beleidsadviseur kunst en cultuur van de gemeente Oldambt. „Wanneer en waar we precies in Oldambt gaan exposeren, weten we nog niet”, zegt Mencke. „Eerst komt Weener.”

Boven: *Bijna vergeten* van Ria van Krieken. Linksonder *Hamer en sikkel* van Folkert de Graaf en rechts *Groninger lucht* van Rutger Hiemstra.

De manifestatie vindt dit keer niet plaats in huizen, maar in een grote historische silo aan de haven. „Die deed twee jaar geleden ook al mee, maar werd toen nog verbouwd. Nu is hij de perfecte plek. En omdat we niet van de gastvrijheid van particulieren afhankelijk zijn, kunnen we nu een paar doordeweekse dagen erbij betrekken.”

Niet alle inwoners waren blij met die keuze. „Sommigen waren teleurgesteld dat hun huis dit keer niet meedeed. Maar we hebben wel de hele stad erbij betrokken. Het streekmuseum heet nota bene Rheiderland Museum, daar is een speciale rondleiding. Er is een lezing van historicus Otto Knottnerus over het gebied en Ludolf Heikens geeft een muzikale rondleiding door het Organeum van Weener, een museum

‘We hebben de hele stad erbij betrokken’

over orgelmuziek, dat meer dan honderd historische toetsinstrumenten herbergt.”

Twaalf Nederlandse en twaalf Duitse kunstenaars – allen afkomstig uit R(h)eiderland of directe omgeving – maakten speciaal voor de manifestatie een kunstwerk. „Sommigen maakten er spontaan drie. Maar iedereen mocht er maar één inleveren”, zegt Mencke streng. Het werk loopt uiteen van schilderijen, videokunst, objecten of mengvormen.

Programma Rheiderland/Reiderland, das geschaffene Land.

De burgemeesters Ludwig Sonnenberg van Weener en Pieter Smit van Oldambt openen de manifestatie donderdag 15 juni om 16.30 uur in De Silo aan de Hafens 55. Daarna treedt het muzikale duo Sproakwotter uit het Nederlandse Reiderland op met een speciaal geschreven Reiderland-rap. De tentoonstelling is geopend tot 18.30 uur. Vrijdag t/m zondag is de expositie open van 12.00 tot 18.00 uur. De entree bedraagt 1 euro. Historicus Otto Knottnerus geeft vrijdag om 19.00 uur een lezing in de silo over de gemeenschappelijke geschiedenis van R(h)eiderland. Toegang tot de lezing kost 5 euro. Het Heimatmuseum is zaterdag en zondag open van 15.00 tot 18.00 uur, entree 4 euro. Zaterdag is er om 15.00 uur een gratis rondleiding over honderd jaar Reiderland.

Ludolf Heikens geeft zondag om 15.00 uur een rondleiding door het Organeum. Deelname 5 euro. Info op facebook/rheiderland-reiderland.

Wilma Mencke